

Exponentialfunktioner, talet e och derivatorna av $f(x) = e^{kx}$

Exponentialfunktioner $f(x) = Ca^{kx}$ $C =$ skärning i y
 $a =$ förändringstakt
om $a > 1$ växer funktionen
om $1 > a > 0$ minskar funktionen

talet e Eulers tal är ungefär lika med 2,72 och har fantastiska egenskaper bl.a. $f(x) = e^x$ $f'(x) = e^x$
Basen e för en exponentiell funktion gör alltså sig själv som derivata

Regler: $f(x) = e^x$ $f'(x) = e^x$
 $f(x) = e^{kx}$ $f'(x) = ke^x$

e är ett irrationellt tal vi brukar inte skriva det som en bråk

$$e = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$$

Ex) Derivera funktionerna

a) $f(x) = e^x + 2x$

$f'(x) = e^x + 2$

b) $f(x) = e^{3x} - 2e^{2x}$

$f'(x) = 3e^{3x} + 2e^{2x}$

c) $f(x) = 3e^{\frac{x}{b}} + \frac{1}{2}e^{4x}$

$f'(x) = \frac{3e^{\frac{x}{b}}}{b} + \frac{4e^{4x}}{2} = \frac{3e^{\frac{x}{b}}}{b} + 2e^{4x}$

d) $f(x) = e^{ax+bx} = e^{x(a+b)}$

$f'(x) = (a+b)e^{x(a+b)}$

e) $f(x) = \frac{1}{e^{4x}} = e^{-4x}$

$f'(x) = -4e^{-4x} = -\frac{4}{e^{4x}}$

Ex) Bestäm ekvationen till tangent som tangenter

$$f(x) = 2x + e^{2x} \quad \text{i } x=1$$

$$f'(x) = 2 + 2e^{2x} \quad \text{Sök k-värdet } f'(1) = 2 + 2e^2 \approx 16,78$$

$y = 16,78x + m$ sök m Sätt in punkten $x=1$ i $f(x)$

$$f(1) = 2 + e^2 \approx 9,39 \quad \text{sätt in i tangenten}$$

$$9,39 = 16,78 + m$$

$$m = 9,39 - 16,78 = -7,39 \quad \text{Svar: } y = 16,78x - 7,39$$